

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

UPRAVA ZA ZAŠTITU PRIRODE
SEKTOR ZA ZAŠTIĆENA PODRUČJA
I OCJENU PRIHVATLJIVOSTI

KLASA: UP/I-352-03/22-05/156
URBROJ: 517-10-2-3-22-4
Zagreb, 23. prosinca 2022.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode, OIB 19370100881, temeljem članka 48. stavaka 5., 7. i 8. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19) vezano uz članak 46. stavak 1. Zakona o zaštiti prirode, povodom zahtjeva Grada Zagreba, Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje, Trg Stjepana Radića 1/I, 10000 Zagreb, OIB 61817894937, nositelja izrade Nacrta Programa zaštite okoliša Grada Zagreba za razdoblje 2023. - 2026. godine u predmetu prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Nacrta Programa zaštite okoliša Grada Zagreba za razdoblje 2023. - 2026. godine, nakon provedenog postupka donosi

RJEŠENJE

- I. Da je Nacrt Programa zaštite okoliša Grada Zagreba za razdoblje 2023. - 2026. godine prihvatljiv za ekološku mrežu.
- II. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

Obrazloženje

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode zaprimila je 31. listopada 2022. godine od Grada Zagreba, Gradskog ureda za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje, Trg Stjepana Radića 1/I, 10000 Zagreb, nositelja izrade Programa, zahtjev za provođenje postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Programa zaštite okoliša Grada Zagreba za razdoblje 2023. - 2026. godine (dalje u tekstu: Program).

U zahtjevu su sukladno članku 48. stavku 2. Zakona o zaštiti prirode dostavljeni podaci o Programu, nositelju izrade Programa te razlozi izrade Programa. Uz zahtjev je priložen Nacrt Programa.

U postupku je utvrđeno da je zahtjev nepotpun te je ovo Ministarstvo Zaključkom KLASA: UP/I-352-03/22-05/156, URBROJ: 517-10-2-3-22-2 od 16. studenog 2022. godine zatražilo nadopunu zahtjeva. Ovo Ministarstvo zaprimilo je 16. prosinca 2022. godine od Grada Zagreba doručeni Program u elektronskom obliku i tablicu s primjedbama i objašnjenjima.

U provedbi postupka ovo Ministarstvo razmotrilo je predmetni zahtjev, priloženu dokumentaciju i doradeni Program te nakon uvida u Uredbu o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 80/19) utvrdilo je sljedeće.

Nositelj izrade Programa zaštite okoliša Grada Zagreba za razdoblje 2023. - 2026. godine je Grad Zagreb, Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje, Trg Stjepana Radića 1/I, 10000 Zagreb. Izrađivači predmetnog Programa su IRES EKOLOGIJA d.o.o. za zaštitu prirode i okoliša, Prilaz baruna Filipovića 21, 10000 Zagreb, OIB 84310268229 i Oikon d.o.o. - Institut za primijenjenu ekologiju, Trg senjskih uskoka 1-2, 10020 Zagreb, OIB 63588853294. Obuhvat Programa odnosi se na administrativno područje Grada Zagreba i donosi se za vremensko razdoblje od 2023. do 2026. godine.

Program predstavlja osnovni dokument koji pruža cjeloviti skup smjernica za sektor zaštite okoliša u četverogodišnjem razdoblju i definira ciljeve i mjere za uspostavu funkcionalnijeg sustava zaštite okoliša te daljnjeg očuvanja i unaprjeđenja stanja okoliša. Temeljna zadaća Programa je cjelovito sagledati prostor analize, identificirati stanje i trendove promjena stanja sastavnica okoliša te problematiku djelovanja ljudskih aktivnosti i njihove učinke na sastavnice okoliša te ponuditi smjernice daljnjih aktivnosti koje bi u svrhu očuvanja i zaštite pojedinih sastavnica okoliša učinile održivim sve procese koji se odvijaju unutar prostora analize.

Programom je definirano ukupno sedam prioriteta zaštite okoliša i održivog razvoja unutar kojih je propisano 26 specifičnih ciljeva koji predstavljaju dugoročno pozitivnu promjenu koja se želi ostvariti u okolišu u budućnosti. Definirani prioriteti zaštite okoliša i održivog razvoja su: zaštita, očuvanje i poboljšanje vrijednosti prirodnih dobara i okoliša na razini Grada Zagreba; poticanje održive proizvodnje i potrošnje na razini Grada Zagreba; zaštita građana Grada Zagreba od pritisaka i opasnosti za njihovo zdravlje i blagostanje povezanih s okolišem; osiguranje uvjeta za jačanje inovativnih tehnologija i suradnja s dionicima u zaštiti okoliša Grada Zagreba; omogućavanje boljeg povezivanja znanja u funkciji zaštite okoliša te sustava upravljanja informacijama zaštite okoliša na razini Grada Zagreba; osiguranje uvjeta za provedbu zelene javne nabave na razini Grada Zagreba; promicanje zaštite okoliša za održivi razvoj na razini Grada Zagreba - unaprjeđenje održivog razvoja Grada Zagreba.

Unutar prioriteta 'Zaštita, očuvanje i poboljšanje vrijednosti prirodnih dobara i okoliša na razini Grada Zagreba' navedeni su sljedeći specifični ciljevi: održivo upravljanje prirodom; održivo upravljanje i zaštita krajobraza, održivo upravljanje vodama; održivo upravljanje i praćenje kvalitete zraka; održivo upravljanje šumama te održivo gospodarenje i zaštita tla i zemljišnih resursa.

Prijedlog mjera za postizanje cilja 'Održivo upravljanje prirodom' temelji se na mjerama iz strategija, planova i programa donesenih za područje Grada Zagreba iz drugih sektora, Strategije i akcijskog plana zaštite prirode Republike Hrvatske te ciljeva definiranih u konzultaciji s JU PP Medvednica i JU Maksimir u kojima sudjeluje Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode Grada Zagreba. Mjere su sljedeće: stvoriti mrežu ekoloških koridora u cilju poboljšanja fonda bioraznolikosti na području Grada; provesti analizu mogućnosti i izrada plana povećanja udjela zelenih površina i zelenih koridora (aspekt staništa) (u skladu s Akcijskim planom energetske održivosti i prilagodbe klimatskim promjenama Grada Zagreba); uspostaviti sustav prilagodljivog upravljanja prirodnim staništima (u skladu s Akcijskim planom energetske održivosti i prilagodbe klimatskim promjenama GZ); provoditi mjere u svrhu ispunjavanja ciljeva Strategije i akcijskog plana zaštite prirode RH;

sudjelovati u osiguranju održivog gospodarenja šumama parka prirode Medvednica s ciljem prilagodbe klimatskim promjenama; sudjelovati u osiguranju dobre suradnje s lovačkim organizacijama koje upravljaju lovištima na području Parka prirode Medvednica u cilju očuvanja bioraznolikosti; u suradnji s ključnim dionicima osigurati održivo korištenje ribnjaka na području Parka prirode Medvednica; sudjelovati u informiranju ključnih dionika Parka prirode Medvednica te osigurati održivo upravljanje staništima; sudjelovati u poticajnoj suradnji s dionicima Parka prirode Medvednica u svrhu razvoja učinkovite prometne i komunikacijske infrastrukture koja pridonosi očuvanju područja parka prirode Medvednica; u cilju očuvanja vodenih staništa, sudjelovati u provođenju plana održavanja i gradnje vodnogospodarskih zahvata; proširiti djelatnost Javne ustanove Maksimir za upravljanje zaštićenim područjima Grada Zagreba na sve dijelove prirode u Gradu Zagrebu, s izuzetkom područja kojim upravlja Javna ustanova 'Park prirode Medvednica' provedba aktivnosti usmjerenih na zaštitu prirode predviđenih Planovima upravljanja spomenikom parkovne arhitekture Park Maksimir, značajnim krajobrazom Savica i Goranec te područjima ekološke mreže Natura 2000; sudjelovati u razvoju cjelovitog i učinkovitog sustava za upravljanje i kontrolu invazivnih stranih vrsta u RH; izračun potencijalne alergene urbanog drveća - alat za kvalitativnu/kvantitativnu alergenu karakterizaciju vrsta; aerobiološki monitoring pajasena; kontrola širenja i mjere suzbijanja invazivnih i štetnih po zdravlje pajasena i ambrozije na području Grada.

Unutar obuhvata Programa nalaze se sljedeća područja zaštićena temeljem Zakona o zaštiti prirode: Park prirode Medvednica; Posebni rezervati (šumske vegetacije) Babji zub - Ponikve, Bliznec - Šumarev grob, Gračec - Lukovica - Rebar, Mikulić potok - Vrabečka gora, Pušinjak - Goršćica, Rauchova lugarnica - Desna Trnava i Tusti vrh - Kremenjak; Spomenik prirode (geomorfološki) Veternica; Značajni krajobrazi Goranec, Savica i Lipa na Medvednici; Spomenici parkovne arhitekture Botanički vrt Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta, Botanički vrt Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, Mallinov park, Park kralja Petra Krešimira IV., Park kralja Petra Svačića, Park Maksimir, Park Josipa Jurja Strossmayera, Park kralja Tomislava, Park Zrinjevac, Park Opatovina, Park Ribnjak, Park u Jurjevskoj ulici 30, Park u Jurjevskoj ulici 27, Leustekov park, Park uz dvorac Junković, Perivoj srpanjskih žrtava, Vrt zgrade u prilazu Gjüre Deželića i Obalni mamutovac na Paunovcu.

Sukladno Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže unutar administrativne granice Grada Zagreba nalaze se područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000583 Medvednica, HR2001506 Sava uzvodno od Zagreba, HR2001298 Vejalnica i Krč, HR2001228 Potok Dolje te područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000002 Sava kod Hrušćice sa šljunčarom Rakitje. Granično uz obuhvat Programa nalaze se područja (POVS) HR2001311 Sava nizvodno od Hrušćice i HR2000589 Stupnički lug.

Ciljne vrste i stanišni tipovi očuvanja područja POVS HR2000583 Medvednica su močvarna riđa (*Euphydrias aurinia*), kiseličin vatreni plavac (*Lycaena dispar*), jelenak (*Lucanus cervus*), alpinska strizibuba (*Rosalia alpina**), velika četveropjega cvilidreta (*Morimus funereus*), hrastova strizibuba (*Cerambyx cerdo*), potočni rak (*Austropotamobius torrentium**), žuti mukač (*Bombina variegata*), veliki vodenjak (*Triturus carnifex*), mali potkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*), veliki potkovnjak (*Rhinolophus ferumequinum*), južni potkovnjak (*Rhinolophus euryale*), širokouhi mračnjak (*Barbastella barbastellus*), dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersii*), velikouhi šišmiš (*Myotis bechsteinii*), riđi šišmiš (*Myotis emarginatus*), veliki šišmiš (*Myotis myotis*), Grundov šumski bijelac (*Leptidea morsei*), gorski potočar (*Cordulegaster heros*), potočna mrena (*Barbus balcanicus*), mirišljivi samotar (*Osmoderma*

eremita*), jadranska kozonoška (*Himantoglossum adriaticum*), Hidrofilni rubovi visokih zeleni uz rijeke i šume (*Convolvulion sepium*, *Filipendulion*, *Senecion fluviatilis*) 6430, Ilirske hrastovo-grabove šume (*Erythronio-Carpinion*) 91L0, Šume pitomog kestena (*Castanea sativa*) 9260, Bukove šume *Luzulo-Fagetum* 9110, Ilirske bukove šume (*Aremonio-Fagion*) 91K0, Šume velikih nagiba i klanaca *Tilio-Acerion* 9180*, Špilje i jame zatvorene za javnost 8310, Karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom 8210. Ciljne vrste očuvanja područja POVS HR2001506 Sava uzvodno od Zagreba su blistavac (*Telestes souffia*), dunavska paklara (*Eudontomyzon vladykovi*), veliki vijun (*Cobitis elongata*), zlatni vijun (*Sabanejewia balcanica*), potočna mrena (*Barbus balcanicus*), plotica (*Rutilus virgo*), tankorepa krkuš (Romanogobio uranoscopus) i mali vretenac (*Zingel streber*). Ciljne vrste i stanišni tipovi očuvanja područja POVS HR2001298 Vejalnica i Krč su kiseličin vatreni plavac (*Lycaena dispar*), danja medonjica (*Euplagia quadripunctaria**), jadranska kozonoška (*Himantoglossum adriaticum*) i Suhu kontinentalni travnjaci (*Festuco-Brometalia*) (*važni lokaliteti za kaćune) 6210*. Ciljna vrsta očuvanja područja POVS HR2001228 Potok Dolje je potočni rak (*Austropotamobius torrentium**). Ciljne vrste očuvanja područja POP HR1000002 Sava kod Hrušćice sa šljunčarom Rakitje su vodomar (*Alcedo atthis*), mala čigra (*Sterna albifrons*), crvenokljuna čigra (*Sterna hirundo*), mala prutka (*Actitis hypoleucos*) i bregunica (*Riparia riparia*). Ciljne vrste i stanišni tipovi očuvanja područja POVS HR2001311 Sava nizvodno od Hrušćice su obična lisanka (*Unio crassus*), rogati regoč (*Ophiogomphus cecilia*), bolen (*Aspius aspius*), prugasti balavac (*Gymnocephalus schraetser*), veliki vretenac (*Zingel zingel*), mali vretenac (*Zingel streber*), dunavska paklara (*Eudontomyzon vladykovi*), veliki vijun (*Cobitis elongata*), vijun (*Cobitis elongatoides*), bjeloperajna krkuš (Romanogobio vladykovi), plotica (*Rutilus virgo*), Prirodne eutrofne vode s vegetacijom *Hydrocharition* ili *Magnopotamion* 3150, Rijeke s muljevitim obalama obraslim s *Chenopodion rubri* p.p. i *Bidention* p.p. 3270 i Aluvijalne šume (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) 91E0*. Ciljne vrste i stanišni tipovi očuvanja područja POVS HR2000589 Stupnički lug su hrastova strizibuba (*Cerambyx cerdo*) i Subatlantske i srednjoeuropske hrastove i hrastovo-grabove šume *Carpinion betuli* 9160.

S obzirom na planirane aktivnosti u Programu, a vezano za područja ekološke mreže prisutna unutar obuhvata Programa i granično s obuhvatom Programa, Uprava za zaštitu prirode gore navedenim Zaključkom zatražila je pojašnjenje pojedinih mjera. Vezano za mjeru 'Uspostaviti sustav prilagodljivog upravljanja prirodnim staništima (u skladu s Akcijskim planom energetske održivega razvoja i prilagodbe klimatskim promjenama GZ)' dano je objašnjenje da je mjera preuzeta iz Akcijskog plana energetske održivega razvoja i prilagodbe klimatskim promjenama (SGGZ, 13/19) te da je sustav prilagodljivog upravljanja prirodnim ekosustavima uključiv proces u kojem su poduzete aktivnosti praćene monitoringom. Za mjeru 'Sudjelovati u osiguranju održivega gospodarenja šumama parka prirode Medvednica s ciljem prilagodbe klimatskim promjenama' dano je objašnjenje da je mjera preuzeta iz nacrtu Plana upravljanja PP Medvednica za razdoblje od 2023. - 2032. (u izradi), a uključuje sljedeće aktivnosti: kontinuirano nadziranje šuma i šumskih staništa te izvođenje aktivnosti u šumskim sastojinama; nastaviti suradnju s nadležnim ministarstvima i institucijama prilikom izrade i provedbe planskih dokumenata za gospodarenje šumama; nadzirati pravilno korištenje sporednih šumskih proizvoda; sprječavati devastaciju šume nadzorom i provedbom prekršajnih odredbi. Vezano za mjeru 'Sudjelovati u informiranju ključnih dionika parka prirode Medvednica te osigurati održivo upravljanje staništima', mjera je također preuzeta iz nacrtu Plana upravljanja PP Medvednica za razdoblje od 2023. - 2032., a uključuje sljedeće aktivnosti: poticati tradicijski način korištenja zemljišta (košnja i ispaša); izrada logotipa i slogana za proizvođače i pružatelje usluga u prostoru Parka; poticati razmjenu podataka i informacija s nadležnim institucijama u vezi poljoprivrednog zemljišta; poticati očuvanje, održivo korištenje i upravljanje u svrhu

očuvanja tradicijske poljoprivredne proizvodnje. Mjera 'U cilju očuvanja vodenih staništa, sudjelovati u provođenju plana održavanja i gradnje vodnogospodarskih zahvata' odnosi se na suradnju s Hrvatskim vodama na programima održavanja i gradnje vodnogospodarskih zahvata kako bi se na vrijeme osigurala zaštita vodenih staništa. Mjera 'Izgraditi sustav obrane od poplava u područjima koja nisu zaštićena (izgradnja brana i retencija za zaštitu od Medvedničkih bujica te izgradnja nasipa na području uz Savu uzvodno od Zagreba)' koja se nalazi unutar specifičnog cilja 'Održivo upravljanje vodama' dano je objašnjenje da lokacije planiranih brana i retencija te nasipa na području uz Savu uzvodno od Zagreba nisu poznate te da je mjera utvrđena prema GUP-u Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 16/07, 8/09, 7/13, 9/16, 12/16 - pročišćeni tekst).

U Programu nisu navedeni specifični zahvati niti njihove lokacije, no u nadopuni zahtjeva navedeno je da Programom nisu planirani novi zahvati i nove aktivnosti koji bi mogli imati utjecaj na područje zaštite prirode, odnosno na područja ekološke mreže, zaštićena područja i bioraznolikost, a čije su lokacije u ovom trenutku poznate.

Prethodnom ocjenom analizirani su mogući utjecaji provedbe Programa na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te slijedom svega navedenog, a s obzirom na karakter Programa i na njegove ciljeve koji su usmjereni na očuvanje i unaprjeđenje okoliša te budući da će se pojedini planirani zahvati (kao što su gospodarenje šumama Parka prirode Medvednica, vodnogospodarski zahvati, sustav obrane od poplava i ostalo) detaljnije obraditi kroz druge planske dokumente kada će biti poznati detalji o samim zahvatima, a i njihove lokacije te s obzirom na to da su pojedini zahvati već planirani i njihov utjecaj je sagledan kroz ocjenu tih planskih dokumenata, nastavno na dostavljena pojašnjenja koja među ostalim navode kako se dio mjera preuzima iz drugih planova i programa, posebice iz sektorskog područja zaštite prirode, Uprava za zaštitu prirode zaključuje da se uz pridržavanje važećih zakonskih propisa može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja Programa na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže i nije potrebno provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te je stoga riješeno kao u izreci. U slučaju izmjena dostavljenog Programa, a koje bi mogle imati značajan negativan utjecaj na područja ekološke mreže, potrebno je ponoviti postupak Prethodne ocjene prihvatljivosti Plana za ekološku mrežu.

Člankom 46. Zakona o zaštiti prirode propisano je da Ministarstvo provodi prethodnu ocjenu i glavnu ocjenu za strategije, planove i programe koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini, kao i za one koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini, a za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene, dok Upravno tijelo provodi prethodnu ocjenu i glavnu ocjenu za strategije, planove i programe koji se pripremaju i/ili donose na lokalnoj razini, kao i za one koji se pripremaju i/ili donose na lokalnoj razini, a za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene.

Članak 48. stavak 5. Zakona o zaštiti prirode propisuje da ako Ministarstvo isključi mogućnost značajnih negativnih utjecaja strategije, plana ili programa na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je strategija, plan ili program prihvatljiv za ekološku mrežu.

Članak 48. stavak 7. Zakona o zaštiti prirode propisuje da rješenje iz stavaka 5. i 6. navedenog članka sadrži podatke o strategiji, planu ili programu, podatke o ekološkoj mreži, obrazloženje razloga na temelju kojih je isključena mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve

očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže ili obrazloženje razloga na temelju kojih je utvrđena obveza provedbe Glavne ocjene.

Članak 48. stavak 8. Zakona o zaštiti prirode propisuje da rješenje iz stavaka 5. i 6. navedenog članka sadrži i uvjete zaštite prirode ako se radi o strategiji, planu ili programu u čijem se obuhvatu nalaze zaštićena područja, strogo zaštićene divlje vrste i/ili ugroženi i rijetki stanišni tipovi za koje nisu izdvojena područja ekološke mreže.

U skladu s člankom 51. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje objavljuje se na mrežnoj stranici Ministarstva.

Uputa o pravnom lijeku

Ovo je Rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog Rješenja.

Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

1. Grad Zagreb, Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje, Trg Stjepana Radića 1/I, 10000 Zagreb (R s povratnicom)